

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 07.08.2002

KOM(2002) 448 endelig

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET, EUROPA-PARLAMENTET,
DET ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Kommissionens bemærkninger til konklusionerne af midtvejsevalueringen af
rammeprogrammet for energi (1998-2002)**

1. INDLEDNING

I 1998 blev programmerne vedrørende energipolitikken - Etap, Synergy, Altener, Save, Carnot og Sure – samlet under et flerårigt rammeprogram for energi. Med nærværende meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget forelægger Kommissionen i overensstemmelse med Rådets beslutning om rammeprogrammet for energi¹ konklusionerne af midtvejsevalueringen af energirammeprogrammet (1998-2002), ledsaget af Kommissionens bemærkninger. Evalueringen vedrører de aktiviteter, der er gennemført under rammeprogrammet i perioden 1998-2001.

Midtvejsevalueringen blev gennemført af et panel af uafhængige eksperter på højt plan, i det følgende benævnt "panelet", under ledelse af Judith Stammers. Panelet har gennemført en grundig undersøgelse på grundlag af et bredt udvalgt kildemateriale, herunder tidligere vurderinger af særprogrammerne og den årlige evaluering af rammeprogrammet for energi, gennemført af Bureau van Dijk i år 2000 for perioden 1998-1999. Rapporten omfatter en vurdering af særprogrammernes effektivitet, gennemslagskraft, relevans og bæredygtighed under hensyntagen til tidsmæssige og økonomiske begrænsninger. Desuden vurderes koordineringen af særprogrammerne, samspillet mellem dem og den merværdi, som rammeprogrammet bidrager med. Tabellen nedenfor viser de forskellige særprogrammets størrelse, samt hvor mange ressourcer, der er anvendt på administration af hvert enkelt program.

Overordnede oplysninger om særprogrammerne under rammeprogrammet for energi, 1998-2001

Særpro- grammer	EF-midler mio. EUR	Antal modtagne forslag	Antal indgåede kontrakter	Antal administratorer i 2001 (FTE ²)
SAVE	53,2	1344	321	9
ALTENER	52,9	1077	278	9
SYNERGY	14,7	487 ³	90	1,5
CARNOT	1,2	33	11	1
SURE	1,2	18	10	0,8
ETAP	4,5	49	75	0,7
I alt	127,7	3008	785	22

Panelet giver udtryk for sine synspunkter om fremtidige aktiviteter, herunder den overordnede rammestruktur og de specifikke støttemidler. Ved evalueringen har eksperterne taget den bredere politiske sammenhæng i betragtning, som energipolitikken skal ses i, navnlig grønbogen, "På vej mod en europæisk strategi for energiforsyningsikkerhed"⁴.

¹ Beslutning 1999/21/EF, Euratom, af 14. december 1998 (EFT L 7, 13.1.1999, s. 16), artikel 5, stk. 2, lyder: "Kommissionen lader i løbet af dette rammeprogram's tredje år, og under alle omstændigheder inden den fremsætter forslag om et nyt rammeprogram, uafhængige eksperter foretage en samlet ekstern vurdering af gennemførelsen af de EF-aktioner, der er iværksat som led i rammeprogrammet. Kommissionen meddeler resultatet heraf, ledsaget af bemærkninger, til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Økonomiske og Sociale Udvalg samt Regionsudvalget".

² FTE: Fuldtidsækvivalent

³ Tallet dækker kun 1998, 1999 og 2000

⁴ KOM(2000) 769 endelig af 29.11.2000

Kommissionen er navnlig tilfreds med, at panelet har taget hensyn til den seneste politiske udvikling og de seneste initiativer samt aktiviteter med relevans for energipolitikken, der udføres som led i andre fællesskabspolitikker (f.eks. forbindelser med tredjelande, landbrug, regionalpolitik, forskning).

I de følgende bemærkninger har Kommissionen bestræbt sig på at svare på alle de forslag og anbefalinger, der fremhæves i rapporten. Desuden er der korte kommentarer til specifikke aspekter af de konklusioner og anbefalinger, der fremsættes i sammenfatningen af vurderingen af særprogrammerne.

2. VIGTIGSTE KONKLUSIONER OG ANBEFALINGER

Efter Kommissionens opfattelse har panelet udarbejdet en ligevægtig og omfattende rapport, der kombinerer anerkendelse og kritik, og som dækker alle rammeprogrammets aktiviteter. Der kan udtrages fire hovedbudskaber af rapporten:

- Der er klart behov for et nyt energiprogram som efterfølger til det nuværende. Det nuværende rammeprogram bør udvikle sig til et enkelt, samlet program, der bibeholder tre af de nuværende indsatsområder - energieffektivitet, vedvarende energi og internationalt samarbejde - samt tilføjer et nyt område vedrørende transportrelaterede energiaspekter.
- Det nye program bør udformes således, at det tager hensyn til og påvirker energikomponenterne i andre fællesskabsprogrammer. De forvaltningsmæssige rammer for programmet bør sikre, at programmet kan spille en effektiv ledende og koordinerende rolle.
- Rammeprogrammet for energi er så godt som ukendt blandt offentligheden og har fungeret som seks separate programmer. Som følge heraf har forbindelserne mellem programmerne generelt været svage, og der er næsten ikke skabt nogen synergivirkninger. En undtagelse er Save og Altener. Panelet mener dog, at særprogrammerne generelt har fungeret godt og har finansieret gode projekter og frembragt nyttige resultater.
- På trods af vellykkede projekter og fine resultater i de forskellige sektorer lider alle seks programmer ifølge panelet af en alvorlig mangel på ressourcer, både økonomiske og menneskelige. Ingen af programmerne har gjort nok ud af videreformidling af projekresultater og konsekvensanalyse. Panelet mener, at det fremtidige energiprogram bør have et betydeligt større budget end de 175 mio. EUR, der er afsat til rammeprogrammet for perioden 1998-2002. Endvidere bør det overvejes at eksternalisere den daglige forvaltning af det nye program, f.eks. ved at oprette etagentur til dette formål.

Kommissionens svar

Under udarbejdelsen af forslaget til et flerårigt energiprogram, "Intelligent Energi i Europa" (2003-2006)⁵, har Kommissionen taget hensyn til anbefalingerne i de tidligere evalueringer af energirammeprogrammet samt de konklusioner, som panelet har fremlagt i en foreløbig rapport.

⁵ KOM(2002) 162 endelig af 9.4.2002 og KOM(2002)162 endelig/2 af 24.4.2002

På denne baggrund har Kommissionen fremsat forslag om et samlet energiprogram, der dækker de fire udpegede aktivitetsområder, hvis arbejdsprogrammer vil omfatte detaljerede regler for koordinering og sammenkædning med andre fællesskabspolitikker og med medlemsstaternes foranstaltninger på energiområdet. Forslaget understreger også, at der er brug for mere effektiv og systematisk formidling af resultater og konsekvensanalyse fremover. Kommissionen er stadig i færd med at undersøge forskellige mulige forvaltningsrammer med henblik på at finde frem til den mest omkostningseffektive måde at gennemføre programmet på.

3. DET FREMTIDIGE ENERGIPROGRAM

Panelet anbefaler, at der iværksættes et fremtidigt program med et betydeligt større budget end de 175 mio. EUR, som det nuværende rammeprogram har. Dette program bør bibeholde tre af de seks aktivitetsområder under det nuværende rammeprogram samt tilføje et nyt område om transportrelaterede energiaspekter. Endvidere bør der i det nye program gøres en væsentlig indsats for at påvirke, koordinere og opstille retningslinjer for energikomponenterne i andre relevante fællesskabsprogrammer samt for at knytte forbindelser til medlemsstaternes programmer, internationale organisationer, finansielle institutioner og andre interessenter inden for områder med tilknytning til energipolitikken.

Ifølge panelet kan disse ideer føres ud i livet, ved at der udnævnes en person, som får ansvaret for - med bistand fra et koordineringskontor - at koordinere energikomponenterne i andre fællesskabsprogrammer og for forbindelserne med energiprogrammer og andre interessenter uden for EU. Denne stilling må nødvendigvis placeres i Generaldirektoratet for Transport og Energi (GD TREN). Desuden bør der nedsættes en arbejdsgruppe, bestående af repræsentanter for de generaldirektorater i Kommissionen, hvis programmer indeholder energikomponenter, og med den udnævnte person som formand. Panelet anbefaler endvidere, at der indføres en formel procedure, efter hvilken denne arbejdsgruppe kan undersøge energikomponenter i hvilket som helst EF-program.

Panelet anbefaler, at det fremtidige program skal yde støtte til: i) ovennævnte koordineringskontor samt de undersøgelser, evalueringer og prognoser, som kontoret lader udføre, hvilket skønnes at koste 20 mio. EUR for fire år, og ii) fire forskellige indsatsområder, der omfatter energieffektivitet, vedvarende energi, internationalt samarbejde og transportrelaterede energiaspekter, svarende til hhv. 40%, 35%, 10% og 15% af de øvrige programmidler.

Efter disse retningslinjer bør det arbejde, der udføres under det nuværende rammeprogram via Etap, og som er relevant for det nye program, forvaltes af ovennævnte koordineringskontor og finansieres via kontorets budget. De øvrige aktiviteter under Etap bør udgå, og det samme gælder Carnot- og Sure-aktiviteterne.

Endelig anbefaler panelet Kommissionen at føre en mere effektiv oplysningskampagne for programmet for at øge kendskabet til det, og Kommissionen opfordres til at overveje at eksternalisere den daglige forvaltning af programmets fire indsatsområder, f.eks. ved at oprette et agentur til dette formål.

Kommissionens svar

Kommissionen er enig med panelet i, at de begrænsede ressourcer, der er til rådighed for det fremtidige program, bør koncentreres om et mindre antal indsatsområder, der afspejler de

aktuelle energipolitiske prioriteter. Kommissionen er overbevist om, at den foreslåede koncentration af aktiviteter vil medvirke bedre til at øge bevidstheden blandt de centrale aktører, så de arbejder hen imod mere effektive og intelligente energiproduktions- og forbrugsmønstre. Ligeledes vil et samlet program, der omfatter de fire temaer som foreslået af panelet, afgjort øge sammenhængen og virkningen af de foranstaltninger, der støttes. Det vil også gøre det lettere at indføre ensartede forvaltningsprocedurer og at reagere fleksibelt på ændrede behov og/eller prioriteringer.

Kommissionen anerkender, at det inden for programmets rammer er vigtigt at koncentrere undersøgelser, evalueringer og prognoser omkring de foreslåede temaområder, idet man dog samtidig tilgodeser behovet for at videreføre fællesskabsstøtten til mere tværfaglige og energisektordækkende aktivitetstyper som f.eks. modellering. Desuden er Kommissionen enig i, at det arbejde, der i dag udføres under særprogrammerne Carnot og Sure, ikke ville kunne bidrage til nogen synergivirkning inden for de fire foreslåede temaområder, og derfor bør aktiviteterne på disse områder ikke gennemføres som led i et samlet, integreret energiprogram.

Kommissionen lægger i forbindelse med programmet meget stor vægt på koordinering og kontakt med andre fællesskabspolitikker med relevans for energiområdet samt på udvikling af foranstaltninger, der supplerer og koordineres med tiltag, der gennemføres af medlemsstaterne og andre vigtige interessenter på energiområdet. I denne forbindelse kan medlemmerne af programudvalget, som Kommissionen drøfter spørgsmål vedrørende programforvaltningen med, yde et vigtigt bidrag.

Samarbejde og drøftelse mellem Kommissionens forskellige tjenestegrene vil sørge for at foranstaltninger på energiområdet bliver gennemført på en sammenhængende måde. De vil også blive lettere i kraft af de ordninger for konsekvensanalyse, der for nylig blev vedtaget af Kommissionen i pakken om bedre regulering⁶. Kommissionen er fuldt engageret i indsatsen for at forbedre forvaltningen af Fællesskabets programmer i retning af bedste forvaltningspraksis og i overensstemmelse med reformen i Kommissionen. Kommissionen vil overveje forslaget om at oprette en arbejdsgruppe på tværs af tjenestegrenene og vil undersøge forslaget nærmere i samarbejde med de relevante tjenestegrene.

Hvad angår spørgsmålet om at oprette et koordineringskontor og eksternalisere de daglige forvaltningsopgaver, er Kommissionen stadig i færd med at undersøge de forskellige muligheder med henblik på at finde frem til den mest omkostningseffektive måde at forvalte programmet på og koordinere det med andre energirelaterede aktiviteter.

Som led i den nyligt foreslåede ændring af organisationsplanen for Generaldirektoratet for Energi og Transport, vil forvaltningen af det flerårige program, "Intelligent energi i Europa" (2003-2006), blive samlet i ét direktorat. Dette vil føre til en bedre koordinering, således som anbefalet af panelet, og det vil betyde, at der udpeges en person på højt plan, der får ansvar for at etablere og vedligeholde forbindelser med andre energirelaterede programmer og interessenter uden for EU.

Hvor det er hensigtsmæssigt, bl.a. ud fra cost/benefit-overvejelser, kan Kommissionen også beslutte at uddelegere bestemte opgaver til eksterne organisationer. I betragtning af de foreslåede programaktiviteters karakter vil det være mest nærliggende at uddelegere visse

⁶ KOM(2002) 275 endelig, KOM(2002) 276 endelig, KOM(2002) 277 endelig og KOM(2002) 278 endelig af 5.6.2002

programforvaltningsopgaver til et udførende agentur, bortset fra opgaver, der kræver en vurdering, som indebærer politiske valg.

Alt i alt svarer Kommissionens forslag om et flerårigt energiprogram, "Intelligent energi i Europa" (2003-2006) i brede træk til ovennævnte anbefalinger. Hvad angår fordelingen af budgetmidlerne på de forskellige temaområder foreslår Kommissionen dog at bytte om på fordelingen mellem "energieffektivitet" og "vedvarende energi" (hhv. 35% og 40% i stedet for 40% og 35% som foreslået af panelet). Det er nemlig Kommissionens opfattelse, at hovedparten af de aktiviteter, der skal gennemføres under temaet "transportrelaterede energiaspekter" hænger sammen med forbedringer i energieffektiviteten og i langt mindre grad med vedvarende energi.

4. SÆRPROGRAMMER/INDSATSOMRÅDER

Hvad angår anbefalinger, der gælder for alle rammeprogrammets indsatsområder, fremhæver panelet, at det er nødvendigt nedbringe den tid, der går fra sidste frist for indsendelse af forslag til kontraktunderskrivelsen. Panelet anbefaler også, at Kommissionen lægger en strategi for målrettet formidling af projektresultater og for systematisk konsekvensanalyse af de fremtidige programresultater.

Kommissionens svar

Kommissionen erkender, at den tid, det tager at udfærdige kontrakterne, må nedbringes. I forbindelse med udformningen af arbejdsprogrammet for "Intelligent Energi i Europa, 2003-2006" vil Kommissionen for alvor sætte ind på at forenkle procedurer og dokumenter vedrørende indkaldelser og kontrakter og gøre dem mere brugervenlige og effektive. Desuden vil Kommissionen tilskynde til og lette elektronisk indsendelse af forslag. Endvidere vil en tydeliggørelse og yderligere delegering af ansvar på forskellige niveauer i Kommissionen øge tempoet i kontraktudfærdigelsen.

Kommissionen er også overbevist om, at de fælles procedurer, der er følgen af en fælles programstruktur, vil medvirke til at sætte tempoet op. Kommissionen er dog ikke enig med panelet i, at høringen af programudvalget om de forslag, der indstilles til at modtage støtte, er en af hovedfaktorerne bag den langvarige evalueringsproces. Programudvalgets møder fastlægges på forhånd og afholdes normalt inden for ca. en måned efter de eksterne eksperters evaluering.

Med hensyn til formidling af resultater og konsekvensanalyse foreslår Kommissionen, at der under hvert temaområde afsættes en væsentlig del af programmidlerne til sådanne aktiviteter. Arbejdsprogrammet for "Intelligent Energi i Europa" vil indeholde en informationsstrategi, der fremmer en omfattende formidling og udnyttelse af resultaterne samt en effektiv udbredelse af bedste praksis. Arbejdsprogrammet vil også udpege konkrete metoder og instrumenter til systematisk projekt- og programovervågning, navnlig gennem almen brug af resultatindikatorer.

5. DE ENKELTE INDSATSOMRÅDER UNDER DET FREMTIDIGE PROGRAM

Panelets anbefalinger vedrørende de enkelte indsatsområder er sammenfattet i bilaget til denne meddelelse.

Kommissionens svar

Kommissionen værdsætter de konstruktive bemærkninger og forslag fra panelet og lover at undersøge dem i detaljer og sikre, at der bliver taget passende hensyn til dem i forbindelse med udformningen af arbejdsprogrammet for "Intelligent Energi i Europa". Her følger en række korte kommentarer til nogle af de specifikke spørgsmål, som panelet har rejst.

Kommissionen er fuldt ud enig i, at prioriteringen af aktiviteter under arbejdsprogrammet skal ske på grundlag af en omfattende høring af de relevante interessenter og medlemsstaternes myndigheder på energiområdet. Kommissionen mener dog, at denne høring bør finde sted som led i forberedelserne til arbejdsprogrammet (der indeholder en detaljeret plan for forslagsindkaldelserne), og afgjort ikke før hver forslagsindkaldelse.

Kommissionen vil offentliggøre generelle statistikker om deltagelse i programmet og gøre sit yderste for at tiltrække en bred og fornyet kreds af deltagere til programmet ud over de centrale interessenter på nationalt, regionalt og lokalt plan.

Kommissionen lægger meget stor vægt på at tilvejebringe en reel adfærdsændring på energiområdet i EU ved at skabe øget bevidsthed om energispørgsmål blandt de vigtigste aktører, erhvervslivet og den almindelige befolkning. Dette vil ske ved at fremme udveksling af erfaringer og knowhow, ved at støtte tiltag, der fremmer investeringer i den bedste eksisterende teknologi og ved at udbrede bedste praksis og således lette overgangen til en mere effektiv produktion og udnyttelse af energi.

Efter Kommissionens opfattelse er de eksisterende oplysningsnetværk på EU-plan og internationalt plan sammen med energiagenturerne et vigtigt redskab i denne proces, og de bør spille en vigtig rolle i formidlingen og udnyttelsen af programresultaterne. Som det understreges af panelet, omfatter disse netværk Save-agenturerne, men efter Kommissionens mening bør de ikke være begrænset til disse.

Kommissionen er enig i, at evaluering af Save-agenturerne bør være en forudsætning for, at fællesskabsstøtten kan fortsætte, men deler ikke panelets synspunkt, at der bør ydes større finansiel støtte til Save-agenturerne i startfasen. Dette kunne dog overvejes for agenturer i kandidatlandene. Kommissionen mener, at fællesskabsstøtten snarere bør målrettes mod konkrete aktiviteter, der sigter mod at nå præcise energipolitiske mål.

Kommissionen noterer sig panelets forslag om at afholde årlige møder for de lokale og regionale agenturer og oprette en ordning for belønning af de bedste agenturer. Endvidere er Kommissionen enig i, at initiativer som "*ManagEnergy*" spiller en vigtig rolle, og at de må videreføres og forbedres fremover.

Kommissionen betragter den del af det fremtidige program, der vedrører internationalt samarbejde, som en mekanisme til at støtte udviklingssamarbejde og fremme og lette investering i vedvarende energikilder og effektiv energiudnyttelse i udviklingslandene. En sådan investering vil gøre det lettere at løse problemerne i forbindelse med den forventede stigning i energiforbruget i udviklingslandene og de dermed forbundne konsekvenser for energiforsyningssikkerheden og emission af drivhusgasser fra forbrug af fossilt brændsel. Programmet vil derfor bidrage til at bekæmpe fattigdom og forbedre livskvaliteten for de berørte befolkninger. Kommissionens forslag sigter mod at styrke den institutionelle kapacitet i disse lande samt fremme Kyoto-protokollens mekanismer for at stimulere brug af

bæredygtige energikilder og forbedre de energifattiges adgang til energiydelser⁷. Med andre ord foreslår Kommissionen i betragtning af de begrænsede økonomiske ressourcer til projektstøtte, at man i stedet for at fortsætte efter den nuværende Synergy-strategi foretager en omfokusering med hensyn til mål, aktivitetsområder og geografisk dækning for foranstaltningerne under det nye program.

Den fuldstændige rapport kan fås ved henvendelse til følgende adresse: tren-info@cec.eu.int.

⁷

Den kommende meddelelse fra Kommissionen om energisamarbejde med udviklingslandene i forbindelse med verdenstopmødet i Johannesburg i 2002 vil også afspejle disse overvejelser.

BILAG

KONKLUSIONER AF MIDTVEJSEVALUERINGEN AF RAMMEPROGRAMMET FOR ENERGI (1998-2002)

RESUMÉ

Denne midtvejsevaluering af rammeprogrammet for energi (1998-2002) blev gennemført i perioden januar - maj 2002 af et panel bestående Bureau van Dijk, professor Ugo Farinelli og Judith Stammers. Panelets opgave var at analysere effektiviteten, gennemslagskraften, relevansen og bæredygtigheden af de seks programmer, der indgår i rammeprogrammet (Save, Altener, Synergy, Carnot, Sure og Etap). Desuden skulle panelet undersøge, hvilke fordele det har givet disse programmer at være en del af rammeprogrammet, samt udtale sig om fremtidige aktiviteter. Ved evalueringen skulle panelet tage hensyn til den bredere politiske sammenhæng, som energipolitikken skal ses i.

Kommissionen iværksatte evalueringen med forsinkelse, og derfor har resultaterne ikke haft nogen indflydelse på Kommissionens udkast til det nye rammeprogram. Det er imidlertid et håb, at evalueringsresultaterne kan indgå i en velinformeret debat om Kommissionens forslag, og at de kan udnyttes ved udarbejdelsen af arbejdsprogrammet for det fremtidige program.

Evalueringen af energirammeprogrammets særprogrammer bygger på interviews med programadministratorer i GD TREN samt gennemgang af dokumenter fra disse. Grundlæggende data fra tidligere eksterne evalueringer, der dækker programmets første år, samt oversigter udarbejdet af programadministratorerne over udviklingen sidenhen har været til stor hjælp. Der er ført drøftelser om energirammeprogrammet pr. telefon med nogle af medlemmerne af programudvalget, et par medlemmer af Rådets arbejdsgruppe vedrørende energi og en kontaktperson i kandidatlandene. Gennem dokumenter og interviews med medarbejdere i generaldirektoraterne for transport og energi, forskning, miljø, udvikling, regionalpolitik og landbrug samt EuropeAid-Samarbejdskontoret har panelet sat sig ind i Kommissionens andre aktiviteter med relevans for energipolitikken. Der er også gennemført interviews med tre medlemmer af Europa-Parlamentet med særlig interesse i energispørgsmål.

Evalueringspanelet mener, at særprogrammerne generelt er blevet forvaltet godt af engagerede medarbejdere med udbredt kendskab til hver deres område. Der er ydet støtte til gode projekter og frembragt nyttige resultater. I betragtning af programmernes meget brede mål lider alle seks programmer imidlertid af en alvorlig mangel på ressourcer, både økonomiske og menneskelige. I et forsøg på at overvinde ressourcemanglen har alle programmerne i de senere år tilskyndet til større projekter og offentliggjort mere målrettede arbejdsprogrammer. Bedømmelsen af forslag er blevet mere strømlinet og gennemskuelig i årenes løb. Der er anvendt forskellige (men hensigtsmæssige) procedurer for de forskellige programmer. Som følge af komplekse procedurer er der generelt gået alt for lang tid fra sidste frist for indsendelse af forslag til kontraktunderskrivelsen. På grund af manglen på menneskelige ressourcer har ingen af programmerne gjort nok ud af videreformidling af projekresultater og konsekvensanalyse. Man ved, at en række projekter er ført videre, efter at EU-støtten er ophørt, men der er ikke gjort nogen forsøg på at måle virkningerne på en systematisk måde.

Alle seks særprogrammer havde været i gang i nogle år, inden de blev samlet i rammeprogrammet. Rådets beslutning om etablering af programmerne afsatte ikke nogen midler til at samle programmerne og skabe synergivirkninger mellem dem. Som følge heraf er forbindelserne mellem programmerne generelt svage, og der er næsten ikke opnået nogen synergivirkninger. En slående undtagelse er Save og Altener, der har udviklet et stadig tættere samspil i løbet af de seneste to år. Disse to programmer – og også de fleste andre særprogrammer – er velkendte i hele Europa. Derimod er der kun få mennesker uden for

Kommissionen, der har hørt om energirammeprogrammet, og nogle blander det sammen med energidelen af rammeprogrammet for forskning. Energirammeprogrammet er så godt som ukendt blandt offentligheden.

Energirammeprogrammets samlede budget for 1998-2002 er 170 mio. EUR. Kommissionen bruger langt flere midler på energipolitisk arbejde uden for rammeprogrammet end inden for. Hovedparten af dette arbejde hører under andre generaldirektorater end GD TREN, bl.a. Generaldirektoratet for Forskning, Generaldirektoratet for Regionalpolitik og EuropeAid-Samarbejdskontoret (der gennemfører de politikker, der forvaltes af Generaldirektoratet for Udvikling og Generaldirektoratet for Forbindelser med Tredjelande). Andre generaldirektorater har en interesse i energipolitiske aspekter, selv om de ikke direkte har midler afsat hertil, f.eks. Generaldirektoratet for Miljø.

På baggrund af evalueringen konkluderer evalueringspanelet, at der er et klart behov for et nyt energiprogram som efterfølger til det nuværende rammeprogram, der udløber ved udgangen af 2002. Panelet mener, at det nye program bør have et stærkere image end det nuværende, og at det i højere grad bør fungere som et samlet program. Det anses for vigtigt, at det nye program hører under GD TREN. Det nye program bør udformes, så det tager hensyn til og påvirker energipolitiske aktiviteter i andre generaldirektorater. Programmet bør også knytte forbindelser til de mange andre interessenter på dette område – medlemsstaterne, internationale organisationer, finansielle institutioner mv. – for uden disse vil de konkrete aktiviteter, som følger af projekter, der støttes af programmet, ikke for alvor slå rod og blomstre op.

ANBEFALINGER

Evalueringspanelets anbefalinger følger nedenfor - først de generelle anbefalinger vedrørende det fremtidige program, og derefter de anbefalinger, som er fælles for alle særprogrammerne under energirammeprogrammet, og som vil kunne gennemføres i det fremtidige program. Til slut kommer de vigtigste af de anbefalinger, der specifikt vedrører de indsatsområder, der skal bibeholdes under det fremtidige program.

Generelle anbefalinger vedrørende det fremtidige energiprogram

- Der bør udnævnes en person i DG TREN til at varetage ansvaret for at koordinere energikomponenterne i andre fællesskabsprogrammer og for at etablere og vedligeholde forbindelser med energiprogrammer og andre interessenter uden for EU.
- Der bør oprettes et kontor, der sorterer under ovennævnte koordinator, og som gennemfører undersøgelser, evalueringer, prognoser og dataindsamling, der er relevant for koordineringsopgaverne.
- Der bør nedsættes et udvalg eller en arbejdsgruppe, bestående af repræsentanter for de generaldirektorater i Kommissionen, hvis programmer indeholder energikomponenter, f.eks. generaldirektoraterne for miljø, landbrug, regionalpolitik, udvikling, forbindelser med tredjelande og forskning samt EuropeAid-Samarbejdskontoret.
- Det bør vedtages formelt, at denne arbejdsgruppe bør undersøge energikomponenterne i hvilket som helst EF-program.

- Koordineringen med andre generaldirektorater og eksterne institutioner bør ikke være en ren og skær rutinesag, men bør være bygget op om klare mål, der stimulerer arbejdet. Der bør lægges vægt på at sikre, at alle deltagere høster udbytte af den tid og det arbejde, de investerer.
- Det fremtidige energiprogram bør fungere som et samlet program, der yder støtte til:
 - ovennævnte koordineringskontor samt de undersøgelser, evalueringer og prognoser, som kontoret lader udføre;
 - fire forskellige indsatsområder, der omfatter a) energieffektivitet (det område, der nu støttes via Save), b) vedvarende energi (Alternet), c) internationalt samarbejde (Synergy) og d) transportrelaterede energiaspekter (Transport).
- Det arbejde, der i dag udføres via Etap, og som er relevant for det nye program, bør forvaltes af koordineringskontoret og finansieres via kontorets budget. De øvrige aktiviteter, der i dag støttes af Etap, bør udgå.
- Det arbejde, der i dag udføres via Carnot, bør udgå af det fremtidige energiprogram og bør i stedet gennemføres via EF's kul- og stålprogram.
- De aktiviteter vedrørende transport af radioaktivt materiale, der i dag gennemføres under Sure, bør udgå af det fremtidige energiprogram og videreføres under GD TREN's program for forvaltning af nukleart affald og nedlukning af kernekraftanlæg.
- Det fremtidige energiprogram bør have et betydeligt større budget end de 170 mio. EUR, som energirammeprogrammet har haft for perioden 1998-2002.
- Uanset hvor stort et budget der i sidste ende tildeles, bør midlerne fordeles på programmets forskellige elementer efter følgende retningslinjer:
 - Koordineringskontoret bør have et budget på 20 mio. EUR for fire år (i gennemsnit 5 mio. EUR pr. år) til de undersøgelser, evalueringer, prognoser mv., der er nødvendige, for at kontoret kan udføre sine opgaver. Disse undersøgelser mv. bør finansieres 100% for at sikre, at de fuldt ud opfylder kontorets behov.
 - Resten af budgettet til energiprogrammet bør fordeles mellem de fire indsatsområder som følger
 - Save 40%
 - Alternet 35%
 - Transport 15%
 - Synergy 10%.
- Der bør gøres en særlig indsats for gøre programmet mere synligt og øge offentlighedens kendskab til det.
- Det bør overvejes at eksternalisere den daglige forvaltning af programmets fire indsatsområder, f.eks. ved at oprette et agentur til dette formål. Dette vil frigøre

personale i Kommissionen til at bemande koordineringskontoret og udføre strategisk arbejde i forbindelse med forvaltningen af de fire indsatsområder.

Anbefalinger, der gælder for alle særprogrammer/indsatsområder

- Den tid, der går fra sidste friste for indsendelse af forslag til kontraktunderskrivelsen, bør nedbringes. For at opnå dette kunne man f.eks. overveje at indføre en simpel kontrakttype med et fast kontraktbeløb, hvor det er hensigtsmæssigt, at give projektkoordinatoren mulighed for at underskrive på alle projektpartners vegne og at indføre en særlig kontrakttype for klyngeprojekter.
- Der bør udvikles og gennemføres en strategi for målrettet formidling af projektresultater for alle særprogrammerne. Formidlingen af resultaterne af de enkelte projekter bør indledes tidligt i projekterne.
- Konsekvensanalyse bør ses som et systematisk managementredskab. For nye projekter bør der indføres en procedure, der indebærer, at projektpartnerne selv leverer information om virkningerne. Det behøver ikke være en 'tung' procedure. Man kan få meget ud af enkle og effektive procedurer. Der bør også foretages konsekvensanalyse af afsluttede projekter og programmer.

De vigtigste anbefalinger vedrørende de enkelte indsatsområder under det fremtidige energiprogram

Save

- For at få mest muligt ud af de midler, der er til rådighed, bør målene være mere koncentrerede. Før hver indkaldelse bør der udføres en uafhængig undersøgelse med medlemsstaternes aktive bistand for at fastlægge programprioriteringen i lyset af det budget, der er til rådighed.
- Der bør gennemføres en analyse af sammensætningen af forslagsstillerne for at finde ud af, om det er de rigtige organisationer, der ansøger, og om der bør føres en bredere eller anderledes anlagt oplysningskampagne for programmet.
- Programadministratorerne bør aflægge flere oversigtsrapporter om programmets aktiviteter. Disse rapporter bør indeholde dækkende oplysninger, så de kan bruges til evalueringsformål.
- I fremtiden bør der lægges stor vægt på formidling og konsekvensanalyse. I betragtning af den store mængde viden, der allerede er frembragt under Save, bør formidling være et hovedelement i det fremtidige program.
- Save-agenturerne bør spille en vigtig rolle i formidlingen af Save-resultater og bør modtage økonomisk støtte til dette formål.
- Der bør ydes mere direkte hjælp til Save-agenturerne i startfasen.
- Der bør gennemføres en konsekvensanalyse af Save-agenturernes aktiviteter ved udløbet af agenturernes kontrakt med Kommissionen for at finde årsagen til deres succes eller mangel på samme.

- Der bør afholdes årlige fora for Save-agenturerne, hvor der uddeles priser til de bedste agenturer.
- Initiativer som ManagEnergy, der støtter udveksling af erfaringer, bør stimuleres. De kan være af stor nytte for Save-agenturerne og andre parter.
- Der bør knyttes bedre forbindelser mellem Save og andre energi- og miljøprogrammer på nationalt, europæisk og internationalt plan.

Altener

- Da programbudgettet er lille, bør der gøres en særlig indsats for at opnå et effektivt samspil og synergivirkninger mellem Altener og medlemsstaternes initiativer og politikker for vedvarende energi.
- De formidlingsaktiviteter, der udføres inden for projekterne, bør følges nøje for at afgøre, om de gennemføres ordentligt, og om de har nogen virkning.
- Save-agenturerne bør spille en vigtig rolle i formidlingen af resultater fra Altener på lokalt plan og bør modtage økonomisk støtte til dette formål.
- Der bør åbnes mulighed for, at OPET-agenturerne kan arbejde tæt sammen med Save-agenturerne om formidling af resultater fra Altener.

Synergy

- Synergi-programmet bør videreføres efter de nuværende generelle retningslinjer.
- Målsætningen vedrørende gennemførelse af Kyoto-protokollen bør omformuleres med henblik på at stimulere brug af bæredygtige energikilder som et middel til økonomisk og social udvikling.
- Der bør etableres og opretholdes tættere forbindelser med andre EU-programmer og programmer i medlemsstaterne, tredjelande og internationale organisationer.
- Der bør skabes kontakt med internationale netværk af undersøgelses- og forskningscentre for at fastslå, hvordan disse netværk kan bidrage til at nå handlingsprogrammets mål.
- Der bør sigtes mod koordinering og samarbejde med finansielle institutioner og andre finansieringskilder med henblik på opfølgning af Synergy-projekterne og anvendelse af deres resultater, efter at EU-støtten er ophørt.
- En repræsentant fra Generaldirektoratet for Udvikling og/eller EuropeAid-Samarbejdskontoret bør deltage i udvalget for evaluering og udvælgelse af forslag.